

PERSBERICHT

23 juni 2022

OVERSTERFTE-ONDERZOEK CBS ROEPT VRAGEN OP

Het onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) naar de oorzaken van oversterfte tot en met november 2021, is te veel beperkt door toegang tot medische gegevens van overledenen. De schattingen van het CBS van de verhouding tussen oversterfte en Covid19 sterfte, is daardoor onvoldoende onderbouwd. Dat stellen leden van de onafhankelijke klankbordgroep die op verzoek van minister Ernst Kuipers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is ingericht door ZonMW, de organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie.

CBS voerde het onderzoek de afgelopen vier maanden uit in opdracht van VWS naar aanleiding van een op 1 december 2021 Kamerbreed aangenomen motie van Kamerlid Pieter Omtzigt.

De motie leidde tevens tot de oprichting van een klankbordgroep van onafhankelijke experts die advies en input konden geven op de resultaten van het onderzoek. In een reactie op de eindrapportage adviseerden zij het CBS om in het rapport aan te geven wat de tekortkomingen waren bij dit onderzoek door de beperkingen bij de toegang tot data. De klankbordgroep constateerde dat er 'nogal wat schort aan het datalandschap en dat het niet per se een gebrek aan data is, maar een gebrek aan toegang tot data'.

Volgens de leden van de klankbordgroep moet de Tweede Kamer beter geïnformeerd worden over de problematiek rondom het delen van data. "Er is veel discussie over hoeveel mensen precies aan Covid-19 zijn overleden of aan een andere aandoening. Daarnaast wordt gespeculeerd over de effecten van de Covid19 vaccinaties en de uitgestelde zorg op de oversterfte," zegt gezondheidseconoom en klankbordgroeplid Eline van den Broek-Altenburg. "Daarom is het belangrijk dat er duidelijkheid komt. Serieus onderzoek kan alleen als CBS, RIVM maar ook de wetenschap toegang krijgt tot de daarvoor noodzakelijke data."

De klankbordgroep heeft tevens twijfels over de informatie in de doodsoorzaakverklaringen die het CBS gebruikte om de oversterfte te onderzoeken. De mogelijke veranderingen in coderingen en de manier van doodsoorzaken vastleggen, zoals in de elektronische patiëntendossiers van huisartsen en ziekenhuizen, kunnen effect hebben op de bruikbaarheid van de gegevens en de onderzoeksresultaten. Ronald Meester, hoogleraar Waarschijnlijkheidsrekening aan de VU en lid van de klankbordgroep: "Het CBS is veel te stellig over het aantal COVID-19 sterfgevallen. De gebrekkige registratie, gebaseerd vaak op niet meer dan vermoedens en symptomen, laat zo'n conclusie helemaal niet toe. Daarnaast moet niet alleen worden gekeken naar primaire doodsoorzaken, maar ook naar secundaire en tertiaire doodsoorzaken."

Voor informatie: <https://www.zonmw.nl/nl/over-zonmw/coronavirus/onderzoek-naar-corona-en-covid-19/oversterfte/>

Eline van den Broek - Altenburg